

Brussel, 11 oktober 2023

Geachte minister-president,

Als bijlage vindt u ten behoeve van de Vlaamse Regering, de resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de vluchtelingenstroom uit Nagorno-Karabach en de vrees voor een etnische zuivering in de regio.

Deze resolutie werd door het Vlaams Parlement aangenomen op 4 oktober 2023.

Met de meeste hoogachting,

Martine GOOSSENS,
griffier

Liesbeth HOMANS,
voorzitter

De minister-president van de Vlaamse Regering
1000 BRUSSEL

RESOLUTIE

over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de vluchtelingenstroom uit Nagorno-Karabach en de vrees voor een etnische zuivering in de regio

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de militaire operatie van de republiek Azerbeidzjan op 19 september 2023, waarbij zeker 200 doden, waaronder militairen, burgers en ook kinderen, en honderden gewonden te betreuren vielen;
 - 2° het staakt-het-vuren dat op 20 september 2023 tussen Azerbeidzjan en de autoriteiten van Nagorno-Karabach zonder de betrokkenheid van Armenië tot stand kwam;
 - 3° het feit dat het staakt-het-vuren ook inhoudt dat de autoriteiten van Nagorno-Karabach ermee instemmen om alle civiele en militaire overheidsstructuren te ontmantelen;
 - 4° de tienduizenden Armeense vluchtelingen die sinds het militair offensief van Azerbeidzjan uit Nagorno-Karabach zijn gevlucht uit vrees voor vervolging en in Armenië zijn aangekomen;
 - 5° het feit dat Stepanakert, de hoofdstad van Nagorno-Karabach, is veranderd in een desolate spookstad;
 - 6° de oproepen van onder meer de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Antony Blinken, en de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Annalena Baerbock, ten aanzien van Azerbeidzjan om internationale waarnemers toe te laten in Nagorno-Karabach;
 - 7° de verklaring van de Franse president Macron op 24 september 2023 dat "we onaanvaardbare misdaden en oorlogsoperaties hebben meegemaakt in Nagorno-Karabach, dat wil zeggen in deze regio die in de herfst-winter van 2020 door Azerbeidzjan op verschrikkelijke wijze werd overgenomen en waar de rechten van minderheden, en in het bijzonder van verschillende christenen die daar wonen, van bevolkingsgroepen van Armeense afkomst die op deze bodem leven, volledig zijn geschonden";
 - 8° de beslissing van de Europese Commissie van 26 september om haar humanitaire financiering met 5 miljoen euro te verhogen – naast de 25,8 miljoen euro humanitaire hulp die sinds 2020 al ter beschikking werd gesteld – als reactie op de toenemende behoeften als gevolg van de Nagorno-Karabachcrisis. De humanitaire financiering van 5 miljoen euro omvat 500.000 euro aan noodhulp en 4,5 miljoen euro aan nieuwe financiering, die mensen helpen die van Nagorno-Karabach naar Armenië zijn gevlucht en om kwetsbare mensen in Nagorno-Karabach te helpen;
 - 9° het decreet van 28 september 2023 in uitvoering van het staakt-het-vuren dat Samvel Shahramanyan, de president van Nagorno-Karabach, tekende met de opdracht alle plaatselijke overheidsinstellingen op 1 januari 2024 te ontbinden waarmee een einde komt aan het zelfbestuur van Nagorno-Karabach;
 - 10° het akkoord van 1 oktober tussen de Verenigde Naties (VN) en de overheid van Azerbeidzjan over een UNHCR-hulpmissie (UNHCR: United Nations High Commissioner for Refugees) in Nagorno-Karabach;

- 11° het 'bredere en versterkte partnerschap' tussen de EU en Armenië dat in november 2017 na de Top voor Oostelijk Partnerschap werd opgesteld in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid en dat op 17 maart 2019 in de Kamer is goedgekeurd, waarin expliciet het belang wordt erkend "van de verbintenis van de Republiek Armenië tot een vreedzame en duurzame oplossing van het conflict in Nagorno-Karabach te komen, en de noodzaak om een dergelijke oplossing zo spoedig mogelijk te bereiken, in het kader van de onderhandelingen die worden geleid door de voorzitters van de Minsk-groep van de OVSE; tevens erkennend de noodzaak om deze oplossing te bereiken op basis van de doelstellingen en beginselen die zijn vervat in het Handvest van de Verenigde Naties en in de Slotakte van Helsinki van de OVSE, meer bepaald die betrekking hebben op het afzien van de dreiging met of het gebruik van geweld, op de territoriale integriteit van staten, en op gelijke rechten voor en zelfbeschikking van de volkeren, en die zijn weerspiegeld in alle verklaringen die zijn uitgegeven in het kader van het dubbele voorzitterschap van de Minsk-groep van de OVSE sinds de 16e OVSE-ministerraad van 2008; tevens nota nemend van de duidelijke verbintenis van de Europese Unie om dit proces voor een oplossing te steunen";
- 12° de resolutie over het conflict over Nagorno-Karabach, die op 14 oktober 2020 werd aangenomen door het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 486/4);
- 13° de resolutie over het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan, die op 28 juni 2023 werd aangenomen door het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1643/6);
- overwegende:
- 1° dat het conflict over Nagorno-Karabach al jaren aansleept, al tienduizenden doden heeft gekost en de voorbije maanden opnieuw in alle hevigheid is opgelaaid;
- 2° dat de aanval begin september 2023 volgde op maandenlange economische en humanitaire isolatie door de blokkade door Azerbeidzjan van de Laçin-corridor;
- 3° dat de humanitaire situatie in de regio bijzonder precair is en dat inwoners al maanden zonder voedsel, medicijnen of elektriciteit zitten;
- 4° dat Azerbeidzjan al maanden de enige toegangsweg vanuit Armenië blokkeert, waardoor er in Nagorno-Karabach een groot tekort is aan voedsel, medicatie en brandstof, en de medische capaciteit in Nagorno-Karabach onvoldoende is om de vele zwaargewonde slachtoffers te verzorgen;
- 5° dat de zogenaamde 'vredesmacht' van de Russische Federatie die sinds het vredesakkoord van 2020 ingezet werd, weinig heeft ondernomen om de burgers van Nagorno-Karabach te beschermen, zowel tijdens de blokkade van de Laçin-corridor, als bij het uitbreken van het nieuwe militaire geweld;
- 6° de immense vluchtelingenstroom van bijna 100.000 Armeense inwoners van de in totaal 120.000 inwoners die al op gang gekomen is;
- 7° de vervolging en arrestatie van verschillende politieke leiders van de Armeense bevolking in Nagorno-Karabach voor en na 20 september 2023;
- 8° de herhaaldelijke oproepen van de EU, en de internationale gemeenschap, waaronder het Vlaams Parlement, om de vijandelijkheden onmiddellijk te staken, en voor een duurzaam staakt-het-vuren en een vreedzame oplossing van het conflict;
- 9° dat er een etnische zuivering plaatsvindt waarbij de militaire acties door de republiek Azerbeidzjan en maandenlange blokkades de levensomstandigheden onmogelijk maken en de Armeense bevolking verdrijven;

10° dat de Europese Commissie op 18 juli 2022 een akkoord inzake gasleveringen heeft ondertekend tussen de EU en de republiek Azerbeidzjan dat zou inhouden dat de gasleveringen vanuit Azerbeidzjan worden verdubbeld, goed voor 20 miljard kubieke meter gasleveringen tegen 2027; en dat terwijl Azerbeidzjan recent ook nog een deal had afgesloten met Rusland om alleen al tussen november 2022 en maart 2023 een miljard kubieke meter Russisch gas te leveren aan Azerbeidzjan;

- veroordeelt ten strengste het ongeziene en gevaarlijk escalerende geweld in de regio door de republiek Azerbeidzjan en betreurt dat het huidige militaire offensief van Azerbeidzjan het lopende vredesproces ondermijnt;
- betoont zijn steun aan de ontheemde bevolking van Nagorno-Karabach, die zich in een uiterst mensonwaardige en fragiele positie bevindt als gevolg van het militaire offensief van Azerbeidzjan;
- roept op om de mensenrechten en fundamentele vrijheden van de Armeense inwoners van Nagorno-Karabach te respecteren en tot de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle politieke leiders uit Nagorno-Karabach die voor en na 20 september 2023 gearresteerd werden;
- dringt aan op een onmiddellijk en onvoorwaardelijk naleven van het staakt-het-vuren en roept de partijen op om aan de onderhandelingstafel tot een vreedzame oplossing voor het conflict te komen;
- steunt de vraag van de Armeense regering aan de VN om toezicht te houden in de regio;
- vraagt aan de Europese Commissie om:
 - 1° de steun aan Armenië te verhogen voor de hervestiging van potentieel 120.000 vluchtelingen op een bevolking van 2,8 miljoen;
 - 2° steun voor de Armeense soevereiniteit, gelet op de afspraken die gemaakt werden in het akkoord tot een staakt-het-vuren van 9 november 2020 inzake een corridor naar Nachitsjevan en toegang tot het Sevanmeer, en bij Azerbeidzjan er op aan te dringen om de soevereiniteit van Armenië te respecteren;
 - 3° vast te stellen en te erkennen dat de voorwaarden voor een vreedzame en duurzame oplossing zoals bepaald in het 'bredere en versterkte partnerschap' tussen de EU en Armenië van november 2017 op dit moment onmogelijk gemaakt zijn door de vijandelijkheden van de republiek Azerbeidzjan;
 - 4° de diplomatieke druk op Azerbeidzjan hoog te houden en geen gewelddadige assimilatie van de bevolking of verwoesting van het cultureel patrimonium te aanvaarden;
 - 5° bij nieuwe schendingen van het staakt-het-vuren te pleiten voor nieuwe sancties en zware gevolgen te stellen voor de verdere betrekkingen en handelsrelaties als Azerbeidzjan zou overgaan tot zuiveringen zoals in de jaren negentig;
 - 6° de nodige humanitaire bijstand te verlenen in Nagorno-Karabach en aan de Armeense vluchtelingen, en er bij Azerbeidzjan op aan te dringen dat de etnisch Armeense bevolking naar Nagorno-Karabach onder internationaal toezicht veilig kan terugkeren en er kan wonen;
 - 7° het mandaat van de EU-monitoringscapaciteit te versterken en daartoe voldoende deskundigen in te zetten;
 - 8° aan te sturen op een internationaal onderzoek naar de militaire operaties van de republiek Azerbeidzjan in september 2023;

[4]

- 9° de economische relaties als diplomatieke hefboom te gebruiken om tot een duurzame oplossing te komen;
 - 10° op basis van de resultaten van onafhankelijk internationaal onderzoek individuele sancties te overwegen tegen de Azerbeidzjaanse beleidsvoerders die verantwoordelijk zijn voor schendingen van voorafgaande akkoorden en het internationaal recht;
- vraagt aan de Europese Commissie om deze resolutie te behandelen in het kader van de politieke dialoog en aan te geven op welke manier ze er rekening mee zal houden;
 - verzoekt de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie te bezorgen aan de Europese Commissie en aan de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 4 oktober 2023.

Griffier,

Voorzitter,